

LIEVEGOED®
ANTROPOSCITIE ZORG

Iedereen hoort erbij! Samenwerken in de zorg voor mensen met LVB+

Congres Psychiatrie in de gehandicaptenzorg 27 mei 2021

Marleen Steeneken en Pieta van Dishoeck

Wat is onze zorg?

- De zorg voor cliënten met een Ernstig Psychiatrische Aandoening/LVB+ is op dit moment **niet altijd voldoende**.
  - Het is de groep cliënten waar de wachtlijst in de GGZ het langst is.
  - Voor een deel van de cliënten gelden contra-indicaties (bv. ten aanzien van gebruik, actieve psychose, etc.)
  - Zelfs bij ontregeling is het niet altijd mogelijk om (snel) te kunnen opschalen zodat de cliënt voldoende ondersteuning heeft.
  - De zorg die wordt geboden sluit onvoldoende aan bij de vraag van de cliënt en bij de mogelijkheden tot herstel.
  - Bij ontregeling wordt snel gekozen voor crisis interventies.

Over Lievegoed...

Het ontwikkelen en versterken van eigen kracht en gezondheid door antroposofische behandeling en begeleiding

Wonen en logeren voor mensen met een beperking

Dagbesteding en dagbehandeling voor mensen met een beperking

Psychiatrische behandeling en verslavingszorg

Heel de mens (vierledig mensbeeld)

De vier wezensdelen

Gemeenschap

Helende omgeving

Zingeving en spiritualiteit

Natuur

kunst en cultuur

Kunst en cultuur

de Borgstichting presenteert...

kerstviering &
première theatervoorstelling: Visioenen

Een moderne bewerking van de eenakter "Huis clos" van Jean-Paul Sartre

De hoofdpersonen bevinden zich na hun dood in dezelfde kamer. Herinneringen, visioenen en bespiegelingen trekken voorbij. De coronatijd was een bizar laatste jaar van hun leven. Hoe blikken zij terug op hun tijd op aarde?

Datum: Woensdag 16 december

Programma:

17:00 uur: inloop met hapje en drankje

17:30 uur: voorstelling

18:15 uur: kerstdiner

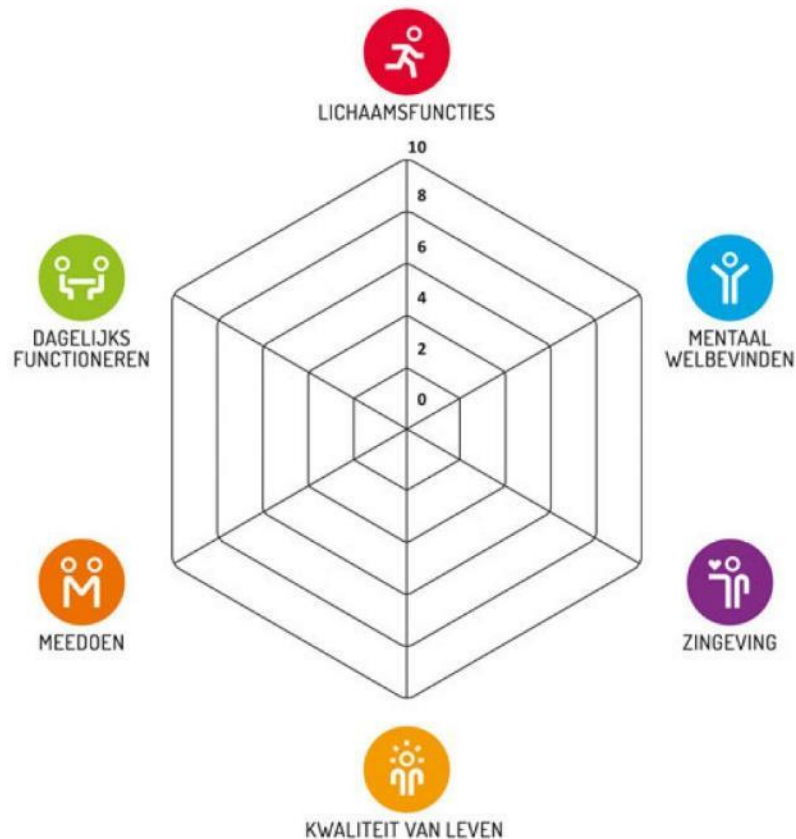
19:15 - 20:00 uur: kerstworkshops

Positieve Gezondheid

- Maatschappelijk herstel (dagelijks functioneren & meedoen)
- Persoonlijk herstel (zingeving & kwaliteit van leven)
- Symptomatisch herstel (lichaamsfuncties & mentaal welbevinden)

Caring Community Haarlem

Werk omgeving

Clubhuis

Woon omgeving

In de **Caring Community** creëren we een kunstmatige omgeving waarin jij de regie op je leven weer terugkrijgt, kan leren verbinding met anderen aan te gaan en kan uitzoeken wat voor jou belangrijk is.

Je kan hier werken met anderen.

aan jouw ontwikkeling

en aan het leren onderdeel te zijn van een groep

Het allerbelangrijkst is dat er een vibe is dat mensen er toe doen en mee doen. Daar zijn we met zijn allen verantwoordelijk voor

Het start met een coole locatie. Een plek waar je iets kan doen waar je blij van wordt.

Je krijgt er ondersteuning, bij de vragen die je hebt. Van peers, familieleden, vrijwilligers en professionals

Indien nodig is er een dokter, behandelaren en ervaringsdeskundigen aanwezig om je te helpen

En op een aantal plekken kan je, als het nodig is, ook wonen.

Caring Community Haarlem

De ondersteuning in de Caring Community is primair gericht op **resocialiseren**:

- Regie bij de deelnemer zodat ondersteuning gaat over wat de deelnemer belangrijk vindt.
- Weer onderdeel uitmaken van een groep.
- Uitzoeken wat voor jou belangrijk is.

Dit leidt tot **meer verbinding**.

- Binnen de Caring Community wordt actief gewerkt aan herstel van het eigen netwerk.
- De activiteiten, vrijwilligers en peers maken het mogelijk nieuwe contacten op te doen.

Dit leidt tot **minder ontregeling**.

- Ontregeling wordt sneller gezien door de mensen rond de deelnemer.
- Behandelaren zijn aanwezig op de caring community en kunnen snel inspelen op de vraag.
- Deelnemers worden minder vaak gedwongen opgenomen.
- Als er sprake is van opname dan is de duur korter, deelnemers komen sneller terug in de caring community.

Dit leidt tot **minder zorg**.

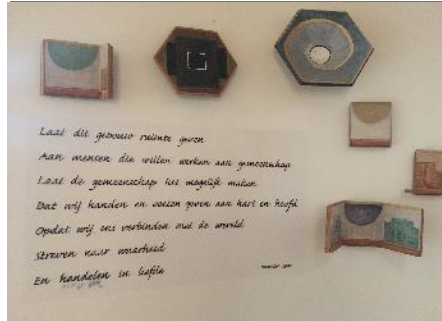
- Door de nadruk op resocialiseren te leggen gaat het minder over zorg en meer over leven.
- De zorg die wordt gegeven is minder stigmatiserend, het vindt plaats in de setting van de Caring Community en niet in een (poli)kliniek of behandelcentrum.
- Door de Caring Community wordt na verloop van tijd daadwerkelijk minder behandeling ingezet.

En dit leidt tot **meer zingeving en betekenis** voor de deelnemer.

- De activiteiten op de Caring Community omvatten echt werk.
- Deelnemers zijn van betekenis voor elkaar; soms praktisch bij een verhuizing, een brief of vragen over werk; soms diepgaander waarbij er vriendschappen ontstaan.

“Hoe meer vrijheid je geeft aan mensen, hoe meer ze in gaan brengen”

Jannetje (werkbegeleider) en Esther (deelnemer)

<https://nederlandse-podcasts.nl/podcast/de-therapeut-podcast/-30-een-dag-mee-in-de-ggz>

22.55 – 25.40

Verblijf en werkgebieden

- Nu verblijven 36 cliënten in Bilthoven en in Wageningen 12, uitbreiding in 2021-2022 Bilthoven (+12)
- 6 maatwerkplekken
- Geïntegreerd behandelaanbod van gezamenlijk team GHZ en GGZ.
- GHZ: behandelklimaat Triple C.
- GGZ: individuele behandeling.
- Ritme door werken in de werkgebieden (gemeenschap Bilthoven).

Casus Ellen

Jonge vrouw, LVB en ASS

Ontstaan problemen na start begeleid wonen: kwetsbaar voor misbruik, zelfverwondend en suicidaal gedrag

Steeds meer medicatie, steeds meer toezicht

- Aandacht voor gezonde ritmes: voeding, daginvulling, slapen
- Aandacht voor emotieregulatie en copingstrategieën: in de dagelijkse begeleiding, LVB G-training
- Afbouw medicatie
- EMDR

Versterken eigen regie

Pre-treatment module CGT
Denken, voelen en doen

GGZ Rivierduinen – Kristal

- Kennis van en (h)erkennen van (eigen) emoties
- Onderscheid maken tussen verschillende emoties
- Het nadenken over gedachten
- Onderscheid maken tussen gedachten, gevoelens en gedrag
- Inzicht hebben in het verband tussen gedachten, gevoelens en gedrag

Emotie BOOS

Denk eens aan een moment dat je je boos voelde.....

Dit was de situatie:

Hoe laat jouw lichaam je weten dat je je boos voelt? Teken het hiernaast.

Omcirkel wat je herkent en bedenk er zelf nog 2.

1. Ik bal mijn vuisten
2. Ik word rood
3. ....
4. ....

Wat doe je als je je boos voelt?

Omcirkel wat je herkent en bedenk er zelf nog 2.

1. Ik ga steeds harder praten
2. Ik smijt met een deur
3. ....
4. ....

Casus Amir

- jongeman met een LVB
- bipolaire stoornis, psychose gevoelig
- cannabis afhankelijk
- moeizame relatie met familie
- vervalt in alcoholmisbruik door piekeren en verveling
- na forensische zorg is vinden van een woonplek moeilijk (agressie en verslaving)
- hoge ambities en weinig ziekteinzicht

- zoeken naar evenwicht tussen eigen regie en begrenzing: afspraken maken en evalueren
- zoeken naar de juiste werkplek en een ondersteunend netwerk
- vertrouwen bieden, toegankelijk zijn
- ondersteunen in toepassen van andere copingstijl
- successen zien met het team
- samenwerking met ACT team
- depot onder dwang indien noodzakelijk

Wat werkt?

- Langdurige ondersteuningsrelatie
- Samenwerken op alle levensgebieden (kijken naar wat werkt)
- Behandeling aan huis (geen opname)
- MDO
- Aparte woonvoorziening voor doelgroep: gemeenschapszin

Uitdagingen...

- Groepssamenstelling
- Wet zorg en dwang - Wvvgz
- Afstemming betrokken disciplines
- Cultuur (cure versus care)
- Afstemming in procedures en werkwijzen
- ECD - EPD - HIS

Vragen?

Pieta van Dishoeck
pvandishoeck@lievegoed.nl

Marleen Steeneken
msteeneken@lievegoed.nl

LIEVEGOED®

ANTROPOSOFISCHE ZORG